

Kjak



Hans Andrias Sølvará

Stutt rættleiðing til Jógvan við Keldu

Takk fyri viðmerkingina, Jógvan.

Eg noyðist at koma við eini stuttari rættleiðing, tá Jógvan við Keldu ikki tykist skyna ímillum, at tað eru fleiri mátar at brúka søguligar keldur uppá. Søgufrøðingar kunnu brúka keldur sum frágreiðingar um hendingar, sum eru farnar fram. Tá keldur verða brúktar sum frágreiðingar, er sjálvandi neyðugt at meta neyvt um søguliga trúvirðið í tí, sum sagt verður frá. Skal eg t.d. meta um søguliga trúvirðið í øllum tí, sum Jógvan ber fram í síni grein, so noyðist eg at viðgera og eftirkanna allar upplýsingar, sum

Jógvan við Keldu ber fram í greinini. Men tað ber eisini til at brúka keldur á ein annan hátt. Eg kann t.d. brúka greinina hjá Jógvani sum skjalprógv fyri, at tað í 2013 eru fólk í Klaksvík, sum eru ósamd við Josias Matras í tí, sum hann bar fram í 1960 um støðuna hjá Kjølbro í Klaksvík í 1930 árunum. Brúki eg greinina hjá Jógvani soleiðis, er ikki neyðugt hjá mær at eftirkanna, um alt tað, sum Jógvan ber fram, er satt. Bara tað, at greinin hjá Jógvani er til, er skjalprógv um, at hesi sjónarmiðini eru til í Klaksvík í 2013. Her brúki eg ikki greinina hjá Jógvani sum frágreiðing um

søguligar hendingar, men eg brúki hana sum eina leivd frá tí tíð, hon er vordin til í.

Á sama hátt kann eg brúka greinina hjá Josias Matras sum skjalprógv fyri, at tað í 1960 vóru tílík sjónarmið í Klaksvík um leiklutin hjá Kjølbro í Klaksvík. Tann, sum lesur greinina hjá mær, sær skjótt, at tað er soleiðis eg brúki tekstin hjá Josias Matras – sum leivd. Eg taki als ikki støðu til, um sjónarmiðini hjá Josias Matras eru røtt ella ikki, men eg staðfesti bara, at sjónarmiðið var har. Heldur ikki dugi eg at síggja, at her er nakað hall til nakra síðu í frágreiðingini. Eg endur-

gevi úr greinini Norðlýsin-um: *“Tað var serliga Kjølbro, tann dugnaligasti vinnulívsmáðurin í Føroyum, sum kom at seta dám á samfelagsgongdina í Klaksvík. ... Kjølbro, sum í 1920 hevði latið seg doypa til læru brøðranna, ið óivað eisini av tí grund fekk óvanliga stóra undirtøku í Klaksvík, fekk ómetaliga stóran týdning fyri alt lív í Klaksvík – vinnuliga eins og átrúnaðarliga, summi vilja siga alt ov stóran týdning. Í eini grein frá 1960 tekur Josias Matras, eitt eygnavitni, soleiðis til um tann týdning, sum Kjølbro hevði á Klaksvík í 1930´árunum.”* So kemur sitatið, sum Jógvan ikki held-

ur, at søgufrøðingar kunnu brúka, tí hann ikki heldur, at tað samsvarar við veruleikan. Poengið, sum Jógvan ikki tykist skilja er, at tann sannroynd, at teksturin hjá Josias Matras yvirhøvur er til, prógvar, at tað vóru fólk í Klaksvík, sum hildu, at Kjølbro hevði ov stóra ávirkan á lívið í Klaksvík. Hetta er ikki nakað, sum eg sum søgufrøðingur kann “censurera” burturúr søguni bara tí, at Jógvan ikki dámar uppáhaldið. Og uttan mun til, hvat Jógvan heldur um tað, so er sjónarmiðið dokumenterað í skrivaðum søgulegum heimildum.

Uppgávan hjá mær sum

søgufrøðingur er ikki at síggja burtur frá skjalprógvaðum sannroyndum (t.e. misnøgd við ráðandi støðuna hjá Kjølbrofamiljuni í Klaksvík í 1950 árunum), bara tí at øll ikki vóru/eru tað, men uppgávan er at royna at lýsa støðuna frá øllum síðum, soleiðis at til ber at skilja upprunan til læknastríðið.

Um eg havi gjørt tað nóg gott, mugu onnur sjálvandi meta um, men misnøgd við ráðandi støðuna hjá Kjølbrofamiljuni í Klaksvík, sum m.a. er skjalprógvað í greinini hjá Josias Matras, er týðandi partur av hesum.



Jógvan Arge

varaborgarstjóri og býráðslimur
fyri Tjóðveldi

Framsøkin politisk stevna í Havn

Politikkurin hjá býráðssamgonguni í Havn seinastu átta árinum fekk dygga álitisváttan á valinum í november. Tí er tað natúrligt, at politiska stevnan í tí breiða samstarvinum í Tórshavnar býráð í høvuðsheitum verður tann sama - við viðkomandi dagføringum

Flestu høvuðstættirnir í aktuella politikkinum liggja í figgjarætlanini fyri 2013, sum fráfarna býráðið samtykti einmælt fyri bara einum mánaða síðani.

Fyrst og fremst varð samtykt at lætta um hjá øllum skattaborgarum. Í fyrra lagi við at lækka skattaprosentið 0,5 niður í 20,25. Í øðrum lagi við at hækka barnafrádráttin úr 5.500 krónum upp í 8.000 krónur fyri barnið upp til 18 ár.

Hetta ger tað figgjarliga meiri rúmsátt hjá øllum borgarum í Tórshavnar kommunu og serliga hjá barnafamiljum, sum hava so avgerandi týðning fyri, hvussu vit koma burtur úr royndunum alsamt at menna kommununa

at røkja uppgávuna sum dynamiskur høvuðsstaður í oyggjalandinum í miðjum Norðurhøvum.

Vit kunna sláa fast, at Tórshavnar kommuna er tann kommuna í landinum, sum í hesum umfarinum tilsamans hevur tikið størstu stigini til at lætta um hjá sínum borgarum. Hetta varð gjørt eitt nú við tí í huga at byrgja upp fyri teirri hótandi fólkafráflytingini.

Neyðugur rakstur og dyggar íløgur

Figgjarætlanin miðar samstundis eftir at kommunan hevur góð tilboð til núverandi og komandi borgarar. Hon javnvigar við 615 mió kr. Av teimum fara 505 mió kr til

neyðugan rakstur og 110 mió kr til íløgur. Aftat hesum eru aðrar 50 mió til íløgur av ymsum slag, ið skulu gera sít til at menna kommununa eins og tryggja virksema og arbeiði til nógvar hendur.

Brúgvín um Sandá er ein týðandi ætlan beint nú. Tíverri kom stígur í útbjóðingina, men vónandi kemur gongd á aftur beinanvegin.

Samtykt er at fara undir Musikkiskúlan og Reinsarið. Musikkiskúlin verður projekteraður nú og tónleikaspæli-staðið Reinsarið stendur fyri at verða boðið út. Ein nýggjur fólkkaskúli úti á Fløtum at avloysa Venjingarskúlan og Kommunuskúlan er stungin út í kortið.

Figgjarætlanin er ikki

smátøkin, tá ræður um trivnað og ítrótt. Tøkar eru einar 6 mió krónur til at taka saman um miðbýin og fara ítøkiliga til verka at bógva hann til meiri lív. Peningur er somuleiðis settur av til at skipa fleiri súkkklubreytir eins og tær væl fagnaðu frí-lendisgøturnar í kommununi.

50 metra svimjihylur er á skránni saman við golfbreyt á Glyvursnesi og dagføring av tjóðarstadion á Tórsvølli. Dagføring av ítróttahallunum á Hálsi og í Hoyvík heldur fram, og játtan er eisini til at fyrireika fót bóltsvøll í Hoyvík.

Týðandi dagføringar

Játtanir eru til at dagføra

Sundsvegin, sum er ein tann mest nýtti vegurin í Havn í dag, og at halda fram við teimum stóru grønu átøkunum við nýgerð og dagføring av kloakkum um alla kommununa.

Við sínum miðvísa arbeiði á hesum øki liggur Tórshavnar kommuna væl á takinum í mun til aðrar kommunur, og vit eiga sum onki at klára at vera púra ajour, tá freistin, sum landið hevur sett fyri at fremja sonevndu spillivatnsætlanina, er úti.

Júst hendan ætlanin er ein sólskinssøga í Tórshavnar kommunu. Tað er hon, tí býráðið í tøkum tíma tók krøvini í álvara og setti út í kortið at játta pening og fremja arbeiðini ár um ár.

Tað sama kann valla sigast um dagføring av skúlunum. Hesi arbeiði høvdu verið minni peningakrevjandi nú, um bygningarnir høvdu verið javnari hildnir fyrr. Men nú stendur fyri durum at fáa enda á at dagføra Eystur-skúlan og fara rættiliga undir Hoyvíkar skúla.

Her er sum skilst nóg mikið hjá býráðnum at taka sær av.

Í einum livandi og framsøknum høvuðsstað taka nýggj mál seg upp alla tíðina. Eisini mál, har politikarar kring landið leggja seg eftir at skerja Havnina og møguleikarnar í høvuðsstaðnum.

Tað verður ikki við okkara góða vilja!